

7 травня 2016 року

№№ 37-38 (1655-1656)

kraevid2003@ukr.net

КРАЄВИД

Давно відгриміли останні залпи

Дорогі земляки!

8 та 9 травня — одні з головних днів для нашої держави та нашої Харківщини. Минулого року за ініціативи Президента України Петра Порошенка ми започаткували добру традицію — відзначати 8 травня День пам'яті та примирення. Це день пам'яті тих людей, які не повернулися додому з війни. Тих, хто захищав нашу країну в часи Другої Світової, тих, хто воював на чужині, приймаючи участь у миротворчих операціях у різних країнах світу, тих, хто протягом двох останніх років боронить мир і спокій нашої країни, стоячи в окопах на сході України. У День пам'яті та примирення ми вшануємо героїв та вклонимося їх світлій пам'яті.

9 Травня — це Велике свято. У цей день ми згадаємо всіх, хто зробив внесок у найголовнішу перемогу людства — над нацизмом. Ми вклонимося тим, завдяки кому завершилася найстрашніша та найкровопролитніша війна в сучасній історії — Друга світова.

Як і торік, у ці два дні поряд стоятимуть сиві ветерани та молоді хлопці, які щойно повернулися з зони АТО, — герої різних часів, яких поєднує любов до рідної землі та готовність захищати її до останнього подиху.

Запевняю: ми зробимо все для того, щоб ці дні в нашій області пройшли мирно та безпечно, не дозволимо нікому використати святі дати для розхитування ситуації в регіоні!

Закликаю всіх 8 та 9 травня приєднатися до заходів, що пройдуть у Харкові та районах області, принести квіти на меморіали та братські могили, вшанувати справжніх героїв.

Бажаю всім нашим ветеранам — і тим, хто святкував цей день у далекому 1945-му, і тим, хто тільки нещодавно повернувся до Харківської області з фронту — здоров'я, життєвих сил, віри в краще і, звичайно ж, мирного неба над головою!

Голова Харківської обласної державної адміністрації Ігор Райнін

Шановні шевченківці!

Прийміть найщиріші вітання з Днем Перемоги, пам'яті й примирення!

Він — символ гордості за тих, хто відстояв свободу нашої Батьківщини. Для України ця подія має особливе значення, адже нам завжди було близьким прагнення до миру і спокою, свободи й добробуту. Велика Перемога об'єднує нас і робить Україну сильнішою.

Схиляємо голову перед подвигом наших батьків і дідів. Вічна пам'ять тим, хто не повернувся з фронтів Великої Вітчизняної, і слава та земний уклін живим ветеранам війни!

Бажаємо усім вам міцного здоров'я, щастя, радості, добробуту! Мирного неба вам та вашим родинам!

Голова районної державної адміністрації
Євгеній Красноручий

Голова районної ради
Наталія Онищенко

Шановні мешканці селища!

З метою гідного вшанування подвигу українського народу, його неоціненного внеску в перемогу у Другій світовій війні та висловлення поваги усім борцям проти нацизму цього року 8 травня в Україні відзначається День пам'яті та примирення, а 9 травня — 71-ша річниця Перемоги над нацизмом у Європі.

Завдяки вашому подвигу, шановні ветерани, оборонців і визволителів рідної землі ми маємо можливість жити сьогодні у незалежній державі. Низький уклін вам за героїзм і мужність, стійкість і незламність, жертвовану і самовіддану любов до рідної країни!

Скільки б не минуло років з дня Великої Перемоги, але доки існуватиме на землі українська нація — у цей день ми вклонятимемося вам, солдати Перемоги.

Селищний голова Володимир Волкодав

Шановні співвітчизники!

Від імені депутатського корпусу щиро і радісно вітаю вас із загальнонаціональними святами: Днем пам'яті та примирення і Днем Перемоги.

Для нашої держави, кожної родини, це не просто свята. Це спогади, ціла історична епоха, через яку звичайно та мужньо пройшли наші дорогі ветерани та полегли у бою герої. Їхніми зусиллями вдалося досягти найбажанішого — миру на українській землі. І саме завдяки їх самовідданому подвигу ми відзначаємо 71-у річницю завершення Другої світової війни і славнозвісну перемогу над нацизмом.

Заплативши за мирне і незалежне існування велику ціну, наш багатостраждальний народ вкотре довів, що ми здатні подолати усі перешкоди на шляху до процвітання та благополуччя України.

Бажаю вам, дорогі мешканці Харківщини, міцного здоров'я, родинного затишку, достатку і завжди ясного неба над головою. Зі святом!

Голова Харківської обласної ради Сергій Чернов

Шановні друзі, дорогі наші ветерани!

Від усієї душі вітаю вас зі святом Великої Перемоги, а також Днем пам'яті та примирення!

Нерозривний зв'язок поколінь, шанування національної історії та людей, що вершили її, — запорука успішного розвитку держави. Дорогі ветерани, дозвольте запевнити вас, що підтримка воїнів-визволителів та збереження пам'яті про їхній подвиг для мене завжди було, є і буде найсвятішим обов'язком. Доземний вам уклін, міцного здоров'я та спокійного довголіття. А всім нам, шановні друзі, бажаю порозуміння, миру та злагоди.

Вічна слава всім нині живим фронтовикам та трудівникам тилу. Вічна світла пам'ять полеглим героям, що ціною власного життя врятували Україну та Європу від фашизму.

З повагою, Народний депутат України Віктор Остапчук

З Днем пам'яті та примирення і з Днем Перемоги!

Є свята, над якими не владний час, пам'ять про які передається від покоління до покоління.

Бо народ живе доти, доки живе його пам'ять. В ці дні ми згадаємо про тих, хто не повернувся з війни, захищаючи рідну землю, про зруйновані домівки, про зруйноване життя. І наше єдине бажання — щоб не повторювалася війна, щоб не сивили від втрат матері та дружини. Бажаємо вам і вашим близьким мирного неба, добра і злагоди вашому дому, міцного здоров'я і довгих років життя! Нехай обходить лихо наш народ, нашу Україну!

Харківська обласна організація Партії «Відродження»

ЗАХОДИ

8 ТРАВНЯ

20.00

— культурно-розважальна програма на площі біля РБК

9 ТРАВНЯ

8.20

— Хода Пам'яті та урочистий мітинг (формування колони на центральній площі селища)

11.00

— фінал весняного Кубка району з футболу на стадіоні «Колос» ім. О. М. Бикова

ДОПОМОЖІТЬ ВРЯТУВАТИ ДИТИНУ

В листопаді 2014 року в родину ОНИЩЕНКО з Петропілля раптово увірвалося горе — виявили нейробластому у єдиного сина. Зараз після тривалого та дорогого лікування, у чотирирічного ЄГОРКИ стався рецидив. Вичерпавши всі можливості вітчизняної медицини, рідні почали шукати установу за кордоном, яка б могла врятувати життя. Відгукнулася спеціалізована клініка Туреччини, але необхідні на операцію 38,758 тисяч доларів США потрібно зібрати в тритижневий термін. Тож, велике прохання до усіх, хто хоча б чимось може допомогти, не бути байдужими. Давайте разом врятуємо маленьке життя! Рахунок: ХГРУ «ПриватБанк» — 4149 4978 1674 5485 ОНИЩЕНКО РОМАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ Тел.: (096) 636-05-17 (Онищенко Яна Василівна)

Будьмо завжди поза часом з «Краєвидом» усі разом!
ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ РАЙОНКУ НА II ПІВРІЧЧЯ 2016 РОКУ

АКТУАЛЬНО

Підтримати пам'ять

Все менше залишається свідків тієї страшної війни, яка в середині минулого століття накрила кривавим простирадлом половину Європи. Вона забрала десятки мільйонів життів та не дала народитися силі силенній немовлят. Аби її страхіття не повторилися, нам слід пам'ятати про ті часи. Про них нагадують чисельні пам'ятники невідомим героям та братські могили тих, чий імена історія зберегла.

Великі та малі меморіали радянським солдатам були практично в кожному селі. Переважна їх більшість побудована в 50-60-і роки двадцятого століття. Звичайно, час безжально залишив сліди на тілах кам'яних чи бронзових воїнів і стелах. Тому практично щороку доводиться їх «латати» до святого Дня Перемоги.

На жаль, іноді це вже мало допомагає. Ось, наприклад, Аркадівський сільський голова Григорій Лазарев скаржиться, що навіть після поточного ремонту місцевий монумент має досить непривабливий вигляд.

— Руїнується вже основа, — говорить він. — Потрібний капітальний ремонт, але на це коштів немає. Ми зверталися в різні інстанції за допомогою, навіть на телеканал «Інтер» писали. Там проводилася акція щодо відновлення братських могил та меморіалів, проте нам ніхто не відповів. Тому кожного року підфарбовуємо і сподіваємося, що він ще простіть.

Шевченківському Меморіалу Слави

поталанило більше. В селіраді бюджет «товший» ніж в селах. Тому тут змогли профінансувати реконструкцію пам'ятника в районі центру та в с. Огурцівка (на фото).

— На нашій позаминулій сесії депутати підтримали відповідну пропозицію, — розповідає селищний голова Володимир Волкодав. — З вільних залишків на це було направлено 120 тисяч гривень: по 60 на кожну архітектурну споруду. Сподіваюся, в наступному році у нас вистачить коштів на облаштування братської могили в Троїцькому. Та й зі стелами на селищному меморіалі теж слід щось робити. Звичайно, в нас вистачає й інших проблем, проте я вважаю, що збереження пам'яті про дідів та прадідів, які загинули заради нашого життя, це одне з першочергових завдань.

Спочатку виник задум замінити пам'ятники. Проте це не виправдано дорого. Тому вирішено було зупинитися на ремонті, що проводила спеціалізована бригада скульпторів, яка відновила пошкоджені деталі пам'ятних знаків. Зроблено це з сучасних якісних матеріалів з десятирічною гарантією утримання.

Звичайно, громадам з невеликими кошторисами про це можна лише мріяти. Або ж активно шукати спонсорів, які б розщедрилися на таку статтю витрат. На жаль, таких щось на горизонті не видно. Завжди знаходяться важливіші справи. Тому й залишається брати в руки фарбу та пензлі й таким чином підтримувати народну пам'ять.

Світлана Зайцева.

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

Йому тоді ледь виповнилося 17

МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ ПОРШНЬОВ народився у 1925 році в селі Безм'ятежне у селянській родині. Закінчивши місцеву семирічку, був активним учасником громадсько-культурного життя в населеному пункті. Юнак грав на різних струнних інструментах, чудово співав, займався спортивною гімнастикою. Напередодні Другої світової він вступив до Харківського медичного технікуму. Оскільки у 1941 році розпочалася радянсько-німецька війна, навчання в медичному закладі довелося закінчувати прискореними темпами. Отож восени того ж року Микола Поршньов повернувся до рідного села, маючи фах фельдшера.

Тим часом фронт впритул підійшов до західної межі Шевченківського району і надовго стабілізувався. Оборону в нашому краї тримала 38-а армія Південно-Західного фронту, в якій перебували ряд бойових частин, у тому числі 169-а, 199-а і 304-а стрілецькі дивізії. Остання з названих розміщала між Семенівкою, Волоховим Яром Чугувського району та Балаклією. Саме тут взимку й навесні 1942 року радянські війська здійснили кілька наступальних операцій місцевого значення, намагаючись витіснити противника на правий берег Сіверського Дінця біля Чугуєва. Всі ці атаки виявилися невдалими, прорвати оборону ворога не вдалося. А втрат наші воїни зазнали чималі. Сотні червоноармійців та їх командирів були вбиті, ще більше поранені. Їх вивозили в навколишні села, де розміщалися радянські медсанбати і польові пересувні госпіталі. Одна з таких медчастин 398-го медико-санітарного батальйону 809-го стрілецького полку 304-ї дивізії знайшла притулок у класних кімнатах Безм'ятеженської семирічної школи. Місцеві жителі, як могли, допомагали доглядати поранених, не відмовився від цього і Микола Поршньов. Юнак гужовим транспортом вивозив бійців з поля бою, сумлінно обробляв їхні рани, робив перев'язки, у разі необхідності асистував хірургу під час термінових операцій. Сумлінного та дисциплінованого хлопчину помітили й запропонували залишитися на постійну службу при медико-санітарному батальйоні. Так наш земляк добровільно став військовим фельдшером, хоч батьки і намагалися зупи-

нити його. Миколі тоді ледь виповнилося 17 років.

Оборонні бої на нашій землі тривали вісім місяців. Особливо запеклими вони стали влітку 1942-го, коли гітлерівці 10 червня розпочали свій стрімкий наступ у напрямку на Сталінград і Кавказ. Радянські війська мужньо стримували ворожі атаки майже два тижні, та 22-23 червня довелося розпочати відхід за ріку Оскіл. Поранених у ті дні було так багато, що медпрацівники, у тому числі і Микола Поршньов, працювали по кілька днів без сну і відпочинку. Під безперервними потужними повітряними ударами гітлерівських бомбардувальників та артилерійськими обстрілами вони надавали першу медичну допомогу і евакуювали постраждалих у тил. Відступали на схід тільки тоді, коли вивозили останніх поранених. В межах Сподобівки ледь не потрапили в німецьке оточення, потім в останню мить зуміли переправитися через Оскіл біля села Гороховатка.

Здавалося б, що тут ситуація стане кращою і наші війська отримають хоч якийсь перепочинок. Але цього не сталося. Противник прорвав радянську оборону під Старим Осолом та біля Дворічної і посував на схід, до Воронежа. На Південно-Західному фронті виникла загроза оточення ударом з півночі. Тому вже на початку липня 38-а армія відійшла на лінію Ровеньки — Білокуракіне, де базувалася 118-й укріплений район. Та затримати ворога там також не вдалося. У складних умовах, під постійними ударами німецької авіації й атаками танкових і піхотних дивізій наші воїни відійшли до залізничної Россош — Міллерове та за ріку Калитва. Командуючий 38-ю армією генерал К. Москаленко згадав: «Армія попала в важке положення. Оба фланга відкриті. Соседей нет. Связи нет. Войска рас-

тянулись на десятки кілометрів. Пришлось самостійно искать выход, для этого нужно было прежде всего уйти из-под ударов группировки противника. 6-я немецкая армия стремилась охватить правый фланг 38-й армии или расщепить ее фронт. И, несмотря на беспримерную отвагу и самоотверженность воинов армии, отразить вражеские удары удалось не сразу. В течение нескольких дней армия с боями отходила на восток, двигаясь по самому краю своей полосы и даже несколько южнее. На северо-восток мы повернули только тогда, когда убедились, что войскам больше не грозит окружение. То были трудные дни. И они особенно ярко показали величие духа советских воинов, их готовность к самопожертвованию во имя Родины». Серед радянських воїнів, які мужньо витримали ті нелегі випробування, був і фельдшер з Безм'ятежного Микола Поршньов. Він вцілів, навіть поранений не був. Як і раніше, наш земляк рятував поранених червоноармійців. В тих складних умовах медпрацівники всім допомогти не могли, та все ж сумлінно виконували свій професійний обов'язок.

23 липня 1942 року, ослаблена у важких боях, 38-а була введена у резерв, але деякі її бойові підрозділи перейшли у підпорядкування інших армій. У числі таких виявився і 809-й стрілецький полк. Його бійців та командирів перевели до складу 21-ї під командуванням генерал-лейтенанта В. Кузнецова, що ввійшла до новоутвореного Сталінградського фронту і отримала наказ тримати оборону лівого берега Дону на ділянці від станиці Клетська до міста Серафимович. Цікаво, що Микола Поршньов тут несподівано зіткнувся зі своїми

земляками-безм'ятежцями, які брали участь в евакуації на схід сільськогосподарської техніки та колгоспної худоби. Дізнавшись, що вони вже кілька днів голодують, хлопець десь швидко роздобув дві хлібини і цілий глечик меду. Про цей випадок батьки дізналися лише у 1943 році.

Бої під Сталінградом розтяглися на кілька місяців і характеризувалися як особливо запеклі і кровопролитні з обох боків. Боець 21-ї армії І. Калінін пригадавав: «Наши потери велики, но и фашисты несли изрядный урон. Держались! К удивлению немцев и всех — держались! Со второй половины августа питались всухомятку: кухня была разбита прямым попаданием бомбы. Единственный водный источник — река Дон, взбаламучена взрывами бомб и снарядов, местами завалена трупами солдат воюющих сторон. Ни мы, ни немцы не успевали хоронить убитых. Бесконечные артиллерийские обстрелы из орудий разных калибров, скрежет их «Ванюш», заливная игра наших «Катюш», трескотня пулеметов, автоматов, винтовок сливались в сплошной ошеломляющий грохот и гул. «Хейнкели» и «мессершмидты» висели над нашими головами, пикируя, включали разноголосые сирены, наводя страх и ужас. Нервы напрягались до предела. И ночью не стихали бои. Страшно хотелось спать, от усталости и бессонницы валились с ног. Целыми днями и часами плевались: во рту, на зубах песок, земля. При бомбежке и обстрелах открывали рот, как нас учили, чтоб не лопнули ушные перепонки. Когда волей или неволей попадали под бомбовые удары, артиллерийские обстрелы, когда под нами земля ходила ходуном и не видно неба от дыма, копоты

и пыли, стоял сплошной стонущий рев и гул от взрывов, когда тело деревенело и черная смерть витала над нами и мы лежали на дне воронки только что взорвавшегося снаряда, губы сами невольно шептали: «Боже, спаси!». Выжить, остаться в живых, пройти кромешный ад сражений, боев, больших и малых — это великая счастливая случайность, рок, судьба каждого из нас, сражавшегося на любых участках фронта...»

На жаль, доля військового фельдшера з Безм'ятежного Миколи Поршньова у боях під Сталінградом виявилася трагічною. 6 вересня 1942 року він був смертельно поранений осколками німецької бомби і через кілька годин помер. У Радянському Союзі життя і доля пересічної людини, особливо у роки війни, ніколи не цінувалися і з родиною Поршньових. Вони майже четверть століття не знали правди про час і місце загибелі Миколи Федоровича. У 1970-х роках, після тривалих пошуків та листування з різними установами, батькам військового фельдшера і червоним слідопитам Безм'ятеженської школи під керівництвом вчителя Надія Дяченко-Скрипніченко вдалося встановити, що Микола Поршньов загинув під Сталінградом. А місце поховання рідні змогли знайти лише на початку XXI століття завдяки сайту «ОБД «Меморіал» в мережі Інтернет. Його тіло поховане у братській могилі на хуторі Кепинський Трясинівської сільради Серафимовицького району Волгоградської області, звідки прислали в Безм'ятежне фото братської могили та її меморіальних плит з іменами загиблих, запросили Поршньових побувати в тих краях, де воював їх родич і, де він знайшов свій вічний покій.

Андрій Булига, краєзнавець.

